

Брюксел, 30 април 2025 г.
(OR. en)

8187/25

SPORT 18

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Ролята на спортистите в създаването на политики в областта на спорта – <i>Ориентационен дебат</i>

Приложено се изпраща на делегациите бележка с насоки на председателството по посочения по-горе въпрос с оглед на ориентационния дебат на заседанието на Съвета (Образование, младеж, култура и спорт) на 13 май 2025 г.

„Ролята на спортистите в създаването на политики в областта на спорта“

Въведение – контекст на дебата

Ролята на спортистите в спортната общност не се ограничава до постигането на резултати на национално и международно равнище. Спортистите все по-често се превръщат в активни участници в обществената дебата, служейки като лица, формиращи общественото мнение, и като инициатори на системни промени. Степента на тяхното официално и пряко участие в органите за вземане на решения обаче е различна в отделните държави – членки на ЕС. Като се имат предвид многобройните предизвикателства, пред които е изправен спортният сектор, и нарастващата необходимост от прозрачни и приобщаващи политики в областта на спорта, възниква необходимост от систематичното включване на спортистите в процеса на вземане на решения и в стратегическите процеси.

Подкрепата и улесняването на достъпа на по-слабо представените групи до вземането на решения в областта на спорта, както и насърчаването на активното им участие в този процес, е една от целите на европейския спортен модел. Следва да се подчертае, че опитът, знанията и професионалната гледна точка на спортистите допринасят за по-ефективното разработване на решения, включително политики в областта на спорта. Благодарение на тяхната ангажираност те могат да бъдат по-добре адаптирани към реалните нужди на спортната общност на всички равнища. В този контекст е целесъобразно да се започне обсъждане между представителите на държавите членки.

Темата на дебата, предложен от полското председателство, изтъква необходимостта от промяна на ролята на спортистите от получатели на политики в областта на спорта към техни съавтори в съответствие с принципите на откритост, участие и добро управление.

Значението на спортистите като заинтересовани страни в политиките в областта на спорта

Спортистите – както активните състезатели, така и тези, които вече са приключили спортната си кариера – са ключови заинтересовани страни в системата на спортната политика. Специфичната им гледна точка, оформена от прекия опит в спортните структури, им позволява да идентифицират реалните потребности на спортната общност, да посочват системните пречки и да предлагат решения, които са както специфични, така и реалистични. Като преки бенефициери на политики, програми и стратегии спортистите често са наясно с това какво работи добре и какво трябва да се подобри, като например качеството на обучението на треньорите или системите за подкрепа на спортистите. Правата им следва да представляват централен елемент от инициативите, посветени на тях.

Както активните спортисти, така и бившите състезатели, особено участниците в олимпийски игри и членовете на националните отбори, се радват не само на обществено признание, но и на авторитет, който надхвърля рамките на спортната общност. В резултат на това тяхното участие в процесите на вземане на решения може значително да повиши легитимността на стратегическите действия, да засили сътрудничеството с други заинтересовани страни и да увеличи шансовете за ефективно прилагане на политиките.

Спортистите често продължават професионалната си кариера в рамките на организационните структури на спорта както на национално, така и на международно равнище. Те участват в управителните съвети на федерациите, олимпийските комитети и спортните асоциации и изпълняват експертни и консултативни функции. Тяхното влияние обаче надхвърля рамките на състезателния спорт – те също така играят важна роля за развитието на масовия спорт чрез участието си в медиите, образованието и социални инициативи. Чрез своите постижения и обществена ангажираност спортистите вдъхновяват различни социални групи да се ангажират с физическа активност, като по този начин насърчават здравословния начин на живот и насърчават участието в конкретни спортове. Тяхната отдаденост не само спомага за изграждането на положителен имидж на спорта, но и косвено допринася за повишаване на активността на обществото. Спортистите могат да играят важна роля в оформянето и прилагането на стратегии за развитие на масовия спорт, като действат като техни посланици.

Компетентностите, придобити по време на спортната им кариера, съчетани с широк спектър от дейности, правят спортистите естествени партньори в създаването на политики в областта на спорта. Включването им в процеса на изготвяне на политики подкрепя създаването на по-приобщаваща и ефективна спортна система, която отговаря на нуждите както на професионалните спортисти, така и на по-широката спортна общност.

От гледна точка както на държавите членки, така и на администрацията на ЕС, е особено важно да се създадат трайни и прозрачни механизми за диалог със спортната общност.

Когато се засили и формализира по подходящ начин, гласът на тази общност може да играе ключова роля в разработването на устойчиви и ефективни политики за развитие на спорта в цяла Европа.

Систематично включване на спортистите в процесите на вземане на решения – препоръки и призив за действие

Включването на спортисти – както настоящи, така и бивши – в процесите на планиране и изпълнение може да приеме различни форми както на национално равнище, така и на равнище ЕС. Сред тях могат да бъдат:

- създаване на консултативни съвети с представителство на спортистите в рамките на националните федерации, министерствата на спорта и съответните институционални органи на ЕС;
- осигуряване на подходящо представителство на спортистите в органите, отговарящи за разработването на политиките в областта на спорта;
- подкрепа за образованието в областта на управлението и социалното лидерство на спортистите (напр. чрез обучение по публични политики, управление на спорта и спортно право);
- насърчаване на партньорствата между публичните администрации, спортните организации и по-широката спортна общност.

За насочване на ориентационния дебат председателството приканва министрите да отговорят на следните въпроси:

1. Какви възможности и предизвикателства са свързани с участието на спортистите в процесите на вземане на решения относно политиката в областта на спорта?
2. Какви са примерите за инициативи, предприети във Вашата страна за включване на спортистите в процеса на създаване на политики в областта на спорта?
3. Как Европейският съюз може да подкрепи държавите членки в изграждането на платформи за диалог със спортистите?